Izvješće o rezultatima provedbe SRUP-a za 2023. godinu

Izvješće o rezultatima provedbe strategije razvoja urbanog područja

za 2023. godinu

Naziv strategije o kojoj se izvještava:

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine

(u daljnjem tekstu: SRUAZ 2027)

Naziv velikog grada koji podnosi izvješće:

Grad Zagreb

Mjesto i datum:

Zagreb, 1. srpnja 2024.

Ime i prezime osobe za kontakt, broj telefona i e-mail adresa:

pročelnica Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje Ana Pavičić-Kaselj, univ. mag. oec.,01/610 -1194, 1195, geos@zagreb.hr; urbana.aglomeracija@zagreb.hr;

pomoćnica pročelnice za strategijsko i prostorno planiranje: Nataša Milutin Naglić, dipl. ing. arh., 01/ 658 5742, natasa.milutinnaglic@zagreb.hr;

voditelj Odjela za strategijsko planiranje: Nikola Petković, dipl.ing.građ., 01/658 5802, nikola.petkovic@zagreb.hr;

voditeljica Odsjeka za Strategiju razvoja Urbane aglomeracija Zagreb: Željka Pavlović. dipl.ing.građ., 01/658 5804, zeljka.pavlovic@zagreb.hr .

Dio. 1. Uvodne informacije o SRUAZ 2027– *1-2 strane*

Obuhvat Urbane aglomeracije Zagreb definiran je i utvrđen Odlukom ministra regionalnog razvoja i fondova Europske unije o ustrojavanju Urbane aglomeracije Zagreb, KLASA: 011-01/15-02/4, URBROJ: 538-06-1-2/016-16-2 od 8. ožujka 2016. U obuhvat ulazi ukupno trideset jedinica lokalne samouprave, i to 11 gradova i 19 općina s područja triju županija: Grada Zagreba (koji ima status i jedinice lokalne i područne samouprave), te Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije.

U financijskom razdoblju 2021. – 2027. zadržan je jednak obuhvat urbane aglomeracije radi kontinuiteta suradnje koja je uspostavljena u prethodnom financijskom razdoblju 2014. – 2020. te je Gradska skupština Grada Zagreba na svojoj 6. sjednici održanoj 10. prosinca 2021. donijela je Zaključak o davanju pozitivnog mišljenja na sastav Urbane aglomeracija Zagreb za financijsko razdoblje 2021.-2027. (Sl. Gl. GZ 29/2021).

Tablica - Urbana aglomeracija Zagreb: Broj naselja i broj stanovnika po pojedinom JLS-u, površina JLS-ova i gustoća naseljenosti

Grad (G)/ Općina (O)	Ime	Županija	Broj naselja	Broj stanovnika 2011.	Površina (km²)	Gustoća naseljenosti (stan./km²)	Broj stanovnika 2021.
O	Bistra	ZŽ	6	6632	53,0	125,20	6444
O	Brckovljani	ZŽ	13	6837	69,6	98,20	5876

O	Brdovec	ZŽ	13	11 134	37,3	298,66	10 737
G	Donja Stubica	KZŽ	10	5680	43,2	131,42	5680
O	Dubravica	ZŽ	10	1437	20,5	70,20	1192
G	Dugo Selo	ZŽ	11	17.466	53,9	323,80	17 676
O	Gornja Stubica	KZŽ	20	5284	48,5	108,95	5284
G	Grad Zagreb	GZG	68	790 017	641,3	1231,84	767 131
O	Jakovlje	ZŽ	3	3930	35,7	110,02	3797
G	Jastrebarsko	ZŽ	59	15 866	226,6	70,02	14 562
O	Klinča Sela	ZŽ	14	5231	77,3	67,66	5044
O	Kravarsko	ZŽ	10	1987	58,1	34,22	1824
O	Luka	ZŽ	5	1351	17,2	78,64	1265
O	Marija Bistrica	KZŽ	11	5976	68,0	87,86	5553
O	Marija Gorica	ZŽ	10	2233	17,1	130,58	2094
O	Orle	ZŽ	10	1975	57,6	34,26	1765
G	Oroslavje	KZŽ	5	6138	32,1	191,10	5834
O	Pisarovina	ZŽ	14	3689	145,1	25,43	3484
O	Pokupsko	ZŽ	14	2224	105,8	21,02	1926
O	Pušća	ZŽ	8	2700	17,1	158,17	2564
O	Rugvica	ZŽ	23	7871	93,6	84,11	7133
G	Samobor	ZŽ	78	37 633	250,8	150,05	37 435
O	Stubičke	KZŽ	4	2805	27,1	103,51	2740
O	Stupnik	ZŽ	3	3735	24,9	150,12	3886
G	Sveta Nedelja	ZŽ	14	18 059	41,4	436,2	18 221
G	Sveti Ivan	ZŽ	62	15 959	185,3	86,11	14 602
G	Velika Gorica	ZŽ	58	63 517	327,7	193,81	61 075
O	Veliko	KZŽ	15	4945	46,1	107,24	4448
G	Zabok	KZŽ	17	8994	35,3	254,57	8656
G	Zaprešić	ZŽ	9	25 223	53,6	470,23	24 133
UKUPNO			**597**	**1 086 528**	**2911**	**373,25**	**1 054 843**

Izvor: DZS, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine; DZS, Popis 2021.

Proces izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine započeo je prikupljanjem i sistematizacijom podataka i cjelovitom analizom stanja u kojoj su analizirani postojeće stanje, procesi i trendovi u domenama društva, gospodarstva, urbanog okruženja i okvira upravljanja razvojem. U procesu izrade sudjelovali su predstavnici regionalnih koordinatora i jedinica lokalne samouprave te drugih dionika dostavljanjem relevantnih podataka i komentiranjem pripremljenih materijala.

Prema rezultatima analize stanja provedena je SWOT analiza kojom su definirane snage, slabosti, prilike i prijetnje razvoju Urbane aglomeracije Zagreb u razmatranom razdoblju, a s ciljem prepoznavanja ključnih razvojnih izazova i utvrđivanja srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala.

SWOT analiza provedena je za tri ključne domene zastupljene i u analizi stanja: društvo, gospodarstvo i urbano okruženje.

Utvrđeni razvojni izazovi, potencijali i potrebe cijelog područja Urbane aglomeracije Zagreb ostvaruju se preko triju prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju i usmjeravanjem

aktivnosti u skladu s devet posebnih ciljeva. Ostvarivanje utvrđenih posebnih ciljeva postiže se provedbom 21 identificirane mjere.

Naglasak u provedbi aktivnosti Strategije UAZ 2027 je osobito stavljen na zelenu transformaciju koja je jedan od horizontalnih prioriteta i ispreplići će se kroz cijeli strateški okvir Strategije UAZ 2027 te će se pomnim usmjeravanjem aktivnosti, programa i projekata UAZ-a, držeći se navedenog horizontalnog prioriteta, nastojati doprinijeti ostvarenju ciljeva *Europskoga zelenog plana.*

Prioriteti javne politike u srednjoročnom razdoblju, koji su proizašli iz analizama prepoznatih potreba i potencijala, jesu:

- **PJP 1: Povezanija, mobilnija i produktivnija aglomeracija:** unaprijediti integraciju prometne infrastrukture i mobilnost stanovnika, poticati održivo gospodarstvo i osigurati uvjete za korištenje naprednih informacijsko-komunikacijskih tehnologija.
- **PJP 2: Uključivija aglomeracija za osobni razvoj i kvalitetnije življenje:** poboljšati socijalnu infrastrukturu i uključenost, razvijati jednake mogućnosti pristupa zdravstvenoj skrbi, poticati odgoj, obrazovanje i zapošljavanje te unaprijediti razvoj kulture, turizma i sporta.
- **PJP 3: Aglomeracija otporna na učinke klimatskih promjena i odgovorna prema prostornom resursu:** smanjiti utjecaj klimatskih promjena unapređivanjem komunalne infrastrukture, razvojem zelene infrastrukture, unapređivanjem prostorne kvalitete urbanih ambijenata, učinkovitim korištenjem resursa, aktivnom zaštitom okoliša i sustavnom prevencijom rizika.

Utvrđeni su i horizontalni prioriteti čijem ostvarenju treba težiti svim aktivnostima koje su povezane sa strateškim planiranjem i provedbom ovoga strateškog akta:

- HPJP 1: Ravnopravnost i promicanje jednakih mogućnosti
- HPJP 2: Zelena transformacija.

Tijekom procesa strateškog planiranja utvrđena je srednjoročna vizija razvoja:

Urbana aglomeracija Zagreb – kvaliteta života utemeljena na zelenom, pametnom i inovativnom razvoju.

Nalazi analitičke faze i prijedlozi prioriteta javne politike postavljeni su u odnos sa strateškim ciljevima i prioritetima razvoja na nacionalnoj razini i razini EU-a, kao i s rezultatima analize orijentacijske faze prikupljanja projektnih ideja te su na radionicama strateškog planiranja utvrđeni prijedlozi posebnih ciljeva razvoja, koji su dodatno usuglašeni s mrežom lokalnih kontakt-točaka i s Partnerskim vijećem.

S prioritetom PJP 1: Povezanija, mobilnija i produktivnija aglomeracija povezani su posebni ciljevi:

- **PC1:** Digitalna transformacija gospodarstva i primjena naprednih tehnologija u gospodarstvu i društvu aglomeracije
- **PC2:** Potporni sustav za poduzetnike aglomeracije
- **PC3:** Održiva mobilnost u aglomeraciji.

S prioritetom PJP 2: Uključivija aglomeracija za osobni razvoj i kvalitetnije življenje povezani su posebni ciljevi:

- **PC4:** Potpora djeci i mladima te njihovim obiteljima
- **PC5:** Dostupna i uključiva socijalna, zdravstvena i sportska infrastruktura i usluge
- **PC6:** Aglomeracija kao kulturni i turistički proizvod.

S prioritetom PJP 3: Aglomeracija otporna na učinke klimatskih promjena i odgovorna prema prostornom resursu povezani su posebni ciljevi:

- **PC7:** Energetska učinkovitost i tranzicija prema čistoj energiji
- **PC8:** Održivo korištenje prostora aglomeracije

. **PC9:** Otporna aglomeracija.

Gradska skupština Grada Zagreba, na 28. sjednici, 9. studenoga 2023., donijela je Zaključak o donošenju Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. (Sl. Gl. GZ 37/2023) te Zaključak o donošenju Akcijskoga plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027.

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine.

https://www.zagreb.hr/userdocsimages/arhiva/prostorni_planovi/aglomeracija/SRUAZ_2027.pdf

Akcijski plan Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine

https://www.zagreb.hr/userdocsimages/arhiva/prostorni_planovi/aglomeracija/AP_SRUAZ_2027.pdf

Dio 2. Izvješće o rezultatima provedbe SRUP-a na razini prioriteta javnih politika, posebnih ciljeva, mjera te aktivnosti/programa/projekata (APP) od strateškog značaja za razvoj urbanog područja u 2023. godini – *do 5 strana*

PJP 1: Povezanija, mobilnija i produktivnija aglomeracija

Za provođenje PJP1 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 293.879.894,03 EUR, u 2023. godini planirano je 43.673.343,37 EUR a utrošeno je 13.716.116,91 EUR, što je 31,4%.

Posebni cilj PC1: Digitalna transformacija gospodarstva i primjena naprednih tehnologija u gospodarstvu i društvu aglomeracije

U sklopu posebnog cilja PC1 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M1-1: Razvoj komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija javnih usluga
- Mjera M1-2: Razvoj vještina i kapaciteta za pametnu specijalizaciju i digitalnu tranziciju gospodarstva

Za provođenje PC1 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 2.597.798,00 EUR, u 2023. godini planirano je 676.798,00 EUR a utrošeno je 283.868,29 EUR, što je 41,9%.

Posebni cilj PC2: Potporni sustav za poduzetnike aglomeracije

U sklopu posebnog cilja PC2 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M2-1: Razvoj poslovne infrastrukture
- Mjera M2-2: Poticanje ekološke poljoprivrede, boljeg plasmana poljoprivrednih proizvoda aglomeracije i kratkih lanaca opskrbe

Za provođenje PC2 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 18.004.907,18 EUR, u 2023. godini planirano je 5.434.019,43 EUR a utrošeno je 727.198,06 EUR, što je 13,4%.

Posebni cilj PC3: Održiva mobilnost u aglomeraciji

U sklopu posebnog cilja PC3 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M3-1: Čisti, integrirani i pametni javni prijevoz
- Mjera M3-2: Poticanje zdravih oblika kretanja

Za provođenje PC3 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 273.277.188,85 EUR, u 2023. godini planirano je 37.562.525,94 EUR a utrošeno je 12.705.050,56 EUR, što je 33,8%.

PJP 2: Uključivija aglomeracija za osobni razvoj i kvalitetnije življenje

Za provođenje PJP2 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 331.852.115,44 EUR, u 2023. godini planirano je 56.075.916,36 EUR , a utrošeno je 6.115.693,56 EUR, što je 10,9%.

Posebni cilj PC4: Potpora djeci i mladima te njihovim obiteljima

U sklopu posebnog cilja PC4 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M4-1: Ulaganja u infrastrukturu odgoja i obrazovanja
- Mjera M4-2: Infrastruktura i programi za djecu i mlade

Za provođenje PC4 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 45.071.761,32 EUR, u 2023. godini planirano je 8.977.800,66 EUR a utrošeno je 1.243.738,96 EUR, što je 13,9%.

Posebni cilj PC5: Dostupna i uključiva socijalna, zdravstvena i sportska infrastruktura i usluge

U sklopu posebnog cilja PC5 formulirane su tri mjere:

- Mjera M5-1: Dostupna socijalna infrastruktura i uključive socijalne usluge
- Mjera M5-2: Dostupnost, kvaliteta i uključivost sportsko-rekreacijske infrastrukture i programa
- Mjera M5-3: Ulaganja u zdravstvenu infrastrukturu

Za provođenje PC5 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 138.440.127,54 EUR, u 2023. godini planirano je 26.774.165,87 EUR a utrošeno je 778.934,13 EUR, što je 2,9%.

Posebni cilj PC6: Aglomeracija kao kulturni i turistički proizvod

U sklopu posebnog cilja PC6 formulirane su tri mjere:

- Mjera M6-1: Dostupnost i kvaliteta kulturne infrastrukture i programa
- Mjera M6-2: Održivi turizam i upravljanje turističkom destinacijom aglomeracije
- Mjera M6-3: Atraktivni, uključivi, sigurni i ugodni javni prostori

Za provođenje PC6 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 148.340.226,59 EUR, u 2023. godini planirano je 20.323.949,84 EUR a utrošeno je 4.093.020,47 EUR, što je 20,1%.

PJP3: Aglomeracija otporna na učinke klimatskih promjena i odgovorna prema prostornom resursu

Za provođenje PJP3 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 362.960.680,94 EUR, u 2023. godini planirano je 176.541.804,63 EUR a utrošeno je 6.144.794,58 EUR, što je 3,5%.

Posebni cilj PC7: Energetska učinkovitost i tranzicija prema čistoj energiji

U sklopi posebnog cilja PC7 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M7-1: Primjena mjera energetske učinkovitosti
- Mjera M7-2: Primjena OIE-a i razvoj e-mobilnosti

Za provođenje PC7 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 107.681.800,07 EUR, u 2023. godini planirano je 80.604.149,79 EUR a utrošeno je 553.263,24 EUR, što je 0,7%.

Posebni cilj PC8: Održivo korištenje prostora aglomeracije

U sklopi posebnog cilja PC8 formulirane su tri mjere:

- Mjera M8-1: Zaštita, obnova i održivo korištenje kulturne baštine
- Mjera M8-2: Zaštita, razvoj i promicanje prirodne baštine
- Mjera M8-3: Održiva obnova brownfield-prostora

Za provođenje PC8 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 183.020.708,09 EUR, u 2023. godini planirano je 38.705.203,08 EUR a utrošeno je 5.589.631,34 EUR, što je 14,4%.

Posebni cilj PC9: Otporna aglomeracija

U sklopi posebnog cilja PC9 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M9-1: Prevencija aktiviranja i sanacija klizišta
- Mjera M9-2: Unapređivanje zelene infrastrukture i biološke raznolikosti

Za provođenje PC9 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 72.258.172,78 EUR, u 2023. godini planirano je 57.232.451,76 EUR a utrošeno je 1.900,00 EUR, što je 0%.

Podaci za izvještaj zaprimljeni su od ukupno 20 JLS-a, 6 gradskih upravnih tijela Grada Zagreba, Zagorske razvojne agencije, Razvojne agencije Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja te 3 ostale institucije.

Ukupna planirana sredstva za 2023. godinu iznosila su 276.291.064,36 EUR, a prema dostavljenim izvješćima o aktivnostima nositelja i sudionika u provedbi mjera, ukupno je utrošeno 25.976.605,05 EUR (izvršenje 9,4%).

Najveći dio utrošen je iz pomoći Europske unije u iznosu od 9.895.249,14 EUR (38,1%), zatim iz proračuna jedinica lokalne samouprave u obuhvatu Urbane aglomeracije Zagreb 6.654.445,53 EUR (25,6%), iz županijskih proračuna 5.129.109,20 EUR (19,7%), iz ostalih izvora 2.875.406,54 EUR (11,1%), iz državnog proračuna 1.410.394,64 EUR (5,4%) te iz javnih poduzeća 12.000,00 EUR (0,05%).

S obzirom da se prvo Izvješće o provedbi odnosi na 2023. godinu, prvu godinu provedbe SRUAZ-a 2027 koja je usvojena tek krajem godine, 09. studenog 2023., Sporazum o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027. potpisan je u Šibeniku 07. prosinca 2023. godine, a prvi poziv unutar ITU mehanizma Urbane aglomeracije Zagreb raspisan tek krajem 2023. godine (Poziv (IP.2.1.02) „ITU - Sustav biciklističkih staza Urbane aglomeracije Zagreb“ objavljen je 22. prosinca 2023. kao otvoreni poziv u modalitetu trajnog poziva, s datumom početka zaprimanja projektnih prijava 15. veljače 2024. i rokom za podnošenje projektnih prijava do 31. listopada 2024. godine) očekuje se da će udio financiranja iz fondova EU rasti u 2024. godine te prema kraju planskog razdoblja.

Provedba aktivnosti, projekata i programa od strateškog značaja za Urbanu aglomeraciju Zagreb

S ciljem prikupljanja strateških ITU projekata, dionici razvoja Urbane aglomeracije Zagreb pozvani su dostaviti prijedloge strateških projekata u posebnim prijavnim obrascima.

Postupkom predselekcije ocijenjena je usklađenost prikupljenih 138 projektnih prijedloga s prihvatljivim aktivnostima specifičnih ciljeva Integriranog teritorijalnog programa u kojem se provodi ITU mehanizam. Tako su u početku odabrana 93 prijedloga strateških projekata, razvrstana prema posebnim ciljevima Strategije UAZ 2027 kojima doprinose. Slijedeći naknadne upute Upravljačkog tijela, proveden je novi krug savjetovanja s Koordinacijskim i Partnerskim vijećem te popis strateških projekata u konačnici sadržava deset strateških projekata:

Projekt od strateškog značaja 1: Greenway – državna biciklistička ruta br. 2

Cilj je projekta povećanje uporabe prijevoza s nultom emisijom CO2 u gradskim i prigradskim područjima Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Projekt Greenway – državna glavna biciklistička ruta br. 2 uključuje izgradnju rute DG2 koja prati tok rijeke Save od granice sa Slovenijom do Lijevog Dubrovčaka ukupne duljine od oko 132 km s dodatnom opremom: ekološkom rasvjetom, punjačima za e-bicikle, odmorištima, parkiralištima, infooznakama i brojačima prometa.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos od 2023.-2025. godine je 53.022.761,96 EUR.

U 2023. godini utrošeno je 1.172.759,14 EUR. Međutim taj iznos odnosi se na završetak provedbe financirano iz ITU za V fazu projekta Greenway koja je završena i financirana iz financijskog razdoblja 2014-2020. Ugovor br. K.K.07.4.2.26.0001

Također je u sklopu provedbe projekta izrađena revizija studije izvodljivosti za cijeli projekt 31.10.2023. te prema istoj cjelokupna vrijednost projekta iznosi 110.889.037 EUR, dok faza br.VI za koju je pokrenuta nabava za izvođača radova procijenjena vrijednost iznosi 14.627.000 EUR.

Projekt od strateškog značaja 2: Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba – faza 2

Projekt Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba – faza 2 obuhvaća rekonstrukciju i opremanje devet pothodnika.

Cilj je projekta omogućiti nesmetano i sigurno kretanje pješaka i osigurati pristupačnost korištenja javnoga gradskog prijevoza.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 4.119.550,00 EUR. U 2023. godini utrošeno je 5.588.926,07 EUR.

Projekt od strateškog značaja 3: Revitalizacija jezera Jarun

Projekt obuhvaća provedbu mjera revitalizacije jezera Jarun kao temeljne vrijednosti Rekreacijsko-sportskog centra Jarun, ponajprije uklanjanja sedimenta s dna jezera, a s ciljem osiguravanja uvjeta za provođenje sportsko-rekreacijskih aktivnosti na jezeru u smislu osiguravanja propisane kakvoće vode, potrebne dubine regatne staze dostatne za provođenje međunarodnih natjecanja te smanjenja prekomjernog rasta višeg vodenog bilja, uz postizanje dugoročno održive ekološke ravnoteže te održanja bioraznolikosti jezera.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 9.300.000,00 EUR. U 2023. nisu utrošena sredstva. Naručena je izrada Studije izvodljivosti i Elaborata zaštite okoliša za uklanjanje i zbrinjavanje sedimenta iz jezera Jarun (Grad Zagreb - GUOSM) u vrijednosti 49.650,00 EUR + PDV čija je izrada u tijeku.

Projekt od strateškog značaja 4: Izgradnja tržnice Vrapče

Rekonstrukcija tržnice u Vrapču čini cjelovit projekt obnove tržnice i njezinu transformaciju u funkcionalan prostor prilagođen potrebama građana tijekom cijelog dana.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 2.654.456,17 EUR. Projekt je u provedbi, ali u 2023. godini nema utrošenih sredstava.

Projekt od strateškog značaja 5: Novo ruho Novih Dvora

Projekt Novo ruho Novih Dvora u Zaprešiću uključuje obnovu i revitalizaciju neadekvatno korištenog i napuštenog zaštićenog kulturnog dobra (Z-2072) i izgradnju parkirališta kojim će se osigurati adekvatan pristup lokaciji i instalacija sunčane elektrane.

Provedbom projekta obnovit će se i revitalizirati šest objekata kulturne baštine s pripadajućim perivojem, čime će se urediti i osposobiti kvalitativni i kvantitativni nedostatak javne, kulturne, turističke, posjetiteljske i ekonomske infrastrukture.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 9.900.000,00 EUR. U 2023. godini nisu utrošena sredstva. U 2023. pokrenuti postupci javne nabave za odabir izvođača radova. Ugovori su potpisani u 2024.

Projekt od strateškog značaja 6: Revitalizacija zagrebačke Uspinjače

Projektom se planira provesti sveobuhvatna obnova zagrebačke Uspinjače, ulica Josipa Eugena Tomića 7a, Zagreb, koja se nalazi na području kulturnog dobra Povijesna urbana cjelina Grada Zagreba i upisana je u Registar kulturnih dobara RH.

Cilj je projekta zaštititi i očuvati uspinjaču kao kulturnu baštinu Zagreba, povećati raspoloživost i poboljšati sigurnost u redovnom prometovanju.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 6.636.140,42 EUR. Projekt je u provedbi, ali u 2023. godini nema utrošenih sredstava.

Zbog povećanja cijena na tržištu u kolovozu 2023.g inicijalna ukupna vrijednost projekta u iznosu 6.636.140,42 EUR povećana je na 8 mln EUR od čega je 5 mln EUR osigurano iz EU fondova(ITP 2021.-2027.), 2 mln EUR iz kredita EIB-e te je 1 mln EUR osigurano u gradskom proračunu.

Postupak javne nabave za revitalizaciju uspinjače objavljen je krajem kolovoza 2023.U ožujku 2024. potpisan je Ugovor s ugovarateljem te je početkom travnja ugovaratelj uveden u posao.Revitalizacija uspinjače provodi se po modelu "ključ u ruke" što uključuje izradu projektne dokumentacije, nabavu opreme te izvođenje radova.

Projekt od strateškog značaja 7: Revitalizacija vrelovodne mreže na području grada Zagreba (2. faza)

Cjelokupnim projektom Revitalizacija vrelovodne mreže na području grada Zagreba planirana je zamjena 68,5 km najkritičnijih dionica vrelovodne mreže s ciljem povećanja energetske učinkovitosti toplinskog sustava i pouzdanosti opskrbe toplinskom energijom na području Zagreba. Prvom fazom smatra se zamjena 52,5 km cjevovoda koja će se provesti do 31. 12. 2023. godine. Drugom fazom smatra se zamjena preostalih 16 km vrelovodne mreže, koja će se provesti do 31. 12. 2025. godine. U sklopu druge faze za sufinanciranje je predviđena jedna aktivnosti: 1. Izvođenje i nadzor radova.

Troškove upravljanja projektom, troškove promidžbe i vidljivosti projekta i troškove revizije projekta u sklopu druge faze projekta financirat će HEP-Toplinarstvo d.o.o.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 15.729.188,00 EUR. Tijekom 2023. godine još uvijek se provodila 1. faza projekta "Revitalizacija vrelovodne mreže na području grada Zagreba", temeljem ugovora broj KK.04.2.3.03.0001. tako da u 2023. nema utrošenih sredstava za 2. fazu projekta.

Provedba 2. faze projekta "Revitalizacija vrelovodne mreže na području grada Zagreba" planirana je od 2024. godine a trenutno su u tijeku aktivnosti, u suradnji s MRRFEU, vezano uz faziranje projekta.

Projekt od strateškog značaja 8: Znanstveni edukativno-zabavni centar Zagorje (ZEZ)

Projektom ZEZ centar Zagorje planirana je rekonstrukcija i prenamjena dvorca Stubički Golubovec u jedinstveni znanstveni edukativno-zabavni centar u republici Hrvatskoj. Rekonstrukcija dvorca planirana je za potrebe uspostave Znanstveno edukativno-zabavnog centra Zagorja „ZEZ“ koji je strateški projekt Krapinsko-zagorske županije.

Predviđaju se dvije faze i glavnim je projektom predviđeno neovisno funkcioniranje svake faze kao cjeline. Prva je faza rekonstrukcija postojećeg dvorca i uređenje prostora oko dvorca sa šetnicama te privremenim parkiralištem. Druga je faza dogradnja dvorca s uređivanjem novog parkirališta, znanstvenog parka s vanjskim eksponatima, vrtom (povrtne kulture), dječjim igralištem i parkom za osobe s invaliditetom te prostorom za odmor (zonom za piknik). Nakon izgradnje 2. faze parkiralište uređeno u prvoj fazi više se neće koristiti.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 29.168.586,00 EUR. U 2023. godini utrošeno je 5.087.886,38 EUR.

U veljači je potpisan ugovor o nabavi radova na obnovi dvorca Stubički Golubovec nakon čega su radovi na obnovi službeno započeli. Pripremljena je projektna dokumentacija, provedeni su svi postupci nabave za projektiranje, stručni i projektni nadzor, izvođenje radova te su navedene aktivnosti u tijeku. U prosincu 2023. godine potpisan je ugovor kojim su Krapinsko-zagorskoj županiji dodijeljena sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost EU za cjelovitu i energetsku obnovu dvorca Stubički Golubovec. Priprema projektno-tehničke dokumentacije sufinancirana je sredstvima MRRFEU-a, a konstruktivna obnova se sufinancirala sredstvima iz Fonda solidarnosti EU i državnog proračuna. Pripremljen je opis projektnog prijedloga i realizacije druge faze projekta (rekonstrukcija dvorca s dogradnjom - rekonstrukcija stare kopnjušnice u ulazni prostor s dodatnim edukativnim sadržajima ZEZ centra Zagorje te je poslana u MRRFEU radi pripreme poziva za izravnu dodjelu sredstava za starteški projekt Urbane aglomeracije Zagreb. Pripremljena je Dokumentacija o nabavi i Upute za prijavitelje za provedbu postupka nabave Radovi na rekonstrukciji dvorca Stubički Golubovec - "ZEZ centar Zagorje" koji obuhvaćaju radove cjelovite obnove dvorca te radove na dogradnji dvorca. Prethodno savjetovanje sa zainteresiranim gospodarskim subjektima je provdeneno te se očekuje objava poziva na dostavu ponuda u travnju 2024. godine.

Projekt od strateškog značaja 9: Gastro-edukativni centar izvrsnosti (AGRI FOOD HUB)

Cilj je projekta obnova i revitalizacija zapuštenog prostora na lokaciji Dolac 9 radi unapređivanja promocije i prodaje domaćih proizvoda s dodanom vrijednošću i oznakama kvalitete. Predmetni prostor zamišljen je kao višenamjenski prostor u kojem se odvija prodaja i promocija proizvoda s

oznakama kvalitete, edukacija potrošača, degustacija proizvoda te organiziraju događanja vezana uz lokalnu hranu.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 1.514.600,00 EUR. Projekt je u provedbi, ali u 2023. godini nema utrošenih sredstava. Na predmetnoj lokaciji (Dolac 9) postoji imovinski spor između Grada Zagreba i RH te nije moguće nastaviti s daljnjim aktivnostima dok se isti ne riješi.

Projekt od strateškog značaja 10: Gradska knjižnica Grada Zagreba i društveno-kulturni centar na lokaciji Paromlin.

Cilj je projekta rekonstrukcija i revitalizacija zapuštenog kompleksa Paromlin, dogradnja novog dijela objekta s ciljem smještanja Gradske knjižnice Grada Zagreba, dodatnih kulturno-društveno-edukativnih sadržaja i razvoja prometne infrastrukture uz poticanje održivih oblika prometa.

Projekt osigurava revitalizaciju brownfield-područja i obnovu pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra industrijske baštine te potiče učinkovitije korištenje postojeće kulturne i društvene infrastrukture u centru Zagreba.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 69.080.154,21 EUR. U 2023. godini utrošeno je 411.742,31EUR.

Tijekom 2023:

- Ishođena je izmjena i dopuna građevinske dozvole kojom se projekt dopunjuje dodatnom etažom garaže, izmjenama rasporeda prostora sa ciljem grupiranja sadržaja, funkcija i usluga tamo gdje su najlakše dostupni široj javnosti i primjenom modularnog, fleksibilnog i multifunkcionalnog pristupa u izgradnji i opremanju dvorana i radioničkih prostora u skladu sa standardima izvedbe različitih kulturno-umjetničkih i edukativnih sadržaja
- Provedeni su postupci javne nabave za odabir izvoditelja radova i za stručni nadzor i obavljanje poslova koordinatora zaštite na radu, te je donesena odluka i potpisan ugovor s izvođačem radova
- Proveden je postupak javne nabave, temeljem koje je izrađena je Studija izvodljivosti, te je naručeno i izrađeno Stručno mišljenje - analiza državnih potpora za projekt „Gradska knjižnica grada Zagreba i društveno-kulturni centar na lokaciji Paromlin“
- Za potrebe definiranja modela upravljanja, provedeno je Istraživanje (kvalitativno i kvantitativno) potreba korisnika prostora društvenog i kulturnog centra u sklopu projekta „Gradska knjižnica Grada Zagreb i društveno – kulturni centar na lokaciji Paromlin“.
- Izrađena je i dostavljena dokumentacija za potrebe odabira projekta kao Strateškog projekta u okviru Strategije urbane aglomeracije Zagreb 2021-2027, kao preduvjeta za prijavu i izravnu dodjelu EU sredstava alociranih kroz Integrirani teritorijalni program - mehanizam Integrirana teritorijalna ulaganja - ITU 2021-2027.
- Izrađena je dokumentacija temeljem koje je projekt uvršten u popis projekata koji će se financirati u okviru okvirnog zajma EIB-a (Europska investicijska banka).

Dio 3. Izvješće i obrazloženja za neprovedene aktivnosti, programe i projekte u 2023. godini predviđene Akcijskim planom *(Izvještava se o APP-ima koji nisu realizirani ili čija provedba nije pokrenuta iako je bilo planirano, uz obrazloženje zašto nije došlo do realizacije planiranog) – do 3 strane*

Sukladno zaprimljenim očitovanjima nositelja i sudionika provedbe mjera, ukupno 68 aktivnosti, programa i projekata u Akcijskom planu označeno je statusom provedbe „NE " što ukazuje na neprovođenje APP-a. Od toga, 63 APP u 2023. godini ima realizaciju 0,00 EUR, a 5 APP ima realiziran iznos u 2023. godini, pri čemu treba uzeti u obzir da podaci i obrazloženja nisu zaprimljeni od svih nositelja i sudionika provedbe APP-a u obuhvatu Urbane aglomeracije Zagreb. Navedeni problem se navodi i u zaključnom dijelu ovog Izvješća, gdje se ističe da Grad Zagreb ulaže napore u smislu organizacijskih unapređenja ovog sustava, kao i unapređenja ljudskih potencijala, ali dio jedinica lokalne samouprave u obuhvatu Urbane aglomeracije Zagreb iskazuje objektivne poteškoće u praćenju provedbe SRUAZ-a 2027 i to ponajviše u smislu nedostatka stručnih i ljudskih kapaciteta za uspostavu organizacijskih jedinica koje bi te poslove obavljale na zadovoljavajući način.

Također, razlozi iz kojih je došlo do neprovođenja pojedinih APP-ova, provođenje kojih je bilo predviđeno Akcijskim planom za provedbu SRUAZ-a 2027 u svojoj suštini variraju. Generalno se mogu povezati s općenitim razlozima iz kojih dolazi do poteškoća u implementaciji projekata i njihovu provođenju: nedostatak stručnih i financijskih kapaciteta, odgode objava poziva za sufinanciranje ili nezadovoljavanje kriterija objavljenih poziva.

Bitna je i činjenica da se prvo Izvješće o provedbi odnosi na 2023. godinu, prvu godinu provedbe SRUAZ-a 2027 koja je usvojena tek krajem godine, 09. studenog 2023., Sporazum o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027. potpisan je u Šibeniku 07. prosinca 2023. godine, a prvi poziv unutar ITU mehanizma Urbane aglomeracije Zagreb raspisan tek krajem 2023. godine (Poziv (IP.2.1.02) „ITU - Sustav biciklističkih staza Urbane aglomeracije Zagreb" objavljen je 22. prosinca 2023. kao otvoreni poziv u modalitetu trajnog poziva, s datumom početka zaprimanja projektnih prijava 15. veljače 2024. i rokom za podnošenje projektnih prijava do 31. listopada 2024. godine) te se očekuje se da će broj projekata u provedbi rasti u 2024. godine te prema kraju planskog razdoblja.

Dio 4. Zaključni osvrt na uvjete provedbe i očekivanja od središnje razine države - maksimalno do 3 strane

Poznavanje procesa strateškog planiranja dostiglo je pozitivnu razinu s potrebom i tendencijom daljnjeg unaprjeđenja. Kod nositelja i sudionika provedbe pojedinih mjera vidljivo je poznavanje sustava strateškog planiranja, same strategije razvoja te procesa izvještavanja, ali izazovi izvještajnog razdoblja su u velikoj mjeri podudarni s onima s kojima se može susresti i prilikom obavljanja poslova povezanih s planiranjem razvoja urbane aglomeracije.

SRUAZ 2027 je usvojena zajedno s Akcijskom planom, koji predstavlja zasebni provedbeni dokument u kojem se detaljno razrađuje financijski okvir za provođenje aktivnosti/programa/projekata poduprtih strateškim okvirom. Sukladno propisima i metodologiji izrade, Akcijski plan donesen je za trogodišnje razdoblje, a kako bi se izbjegle moguće nesukladnosti, i u potpunosti ispunila svrha koju Akcijski plan ima sukladno propisima, on se usklađuje svake godine, čime se otklanja i opasnost da podaci o sredstvima planiranima za provođenje SRUAZ-a 2027 u određenom trenu budu zastarjeli, odnosno da se provođenje SRUAZ-a 2027, uslijed te okolnosti, ukaže otežanim ili nemogućim. Otegotna okolnost je što se prema Smjernicama Akcijski plan donosi

(kao i godišnja usklađivanja) po istoj proceduri kao i sama strategija što za Urbanu agloeraciju Zagreb zbog velikog broja dionika i JLS-ova u obuhvatu cijeli proces čini izuzetno složenim i dugotrajnim.

Aktivnosti koje za svrhu imaju postići veću razinu razumijevanja značaja SRUAZ-a 2027, ali i veću razinu razumijevanja obveze provedbe zadanih aktivnosti i mjera, te izvještavanja o njihovu provođenju, provode se kontinuirano, i to kroz kontinuiranu komunikaciju sa svim dionicima razvoja. U tom smislu, uspostavljena je mreža lokalnik koordinatora i sudionika u izvještavanju.

Proces praćenja provedenih aktivnosti stalno se unapređuje, stoga je, uz izvještavanje o provedenom, osnovni cilj ovoga Izvješća ujedno i daljnji razvoj organizacijskog te komunikacijskog sustava strateškog planiranja, kao i postizanje dodatnog unapređenja kapaciteta gradske uprave Grada Zagreba za poboljšanje sustava strateškog planiranja i implementacije razvojnih dokumenata.

Međutim, postupak praćenja provedbe i izvještavanja o provedbi SRUAZ-a 2027 je dvosmjeran, i podrazumijeva prikupljanje informacija od jedinica lokalne samouprave u obuhvatu UAZ-a, dionika razvoja te ostalih javnopravnih i drugih tijela nadležnih za implementaciju aktivnosti, programa i projekata. Dok Grad Zagreb ulaže napore u smislu organizacijskih unapređenja ovog sustava, kao i unapređenja ljudskih potencijala u tom sustavu, dio jedinica lokalne samouprave u obuhvatu UAZ-a iskazuje objektivne poteškoće u praćenju provedbe SRUAZ-a 2027, i to ponajviše u smislu nedostatka stručnih i ljudskih kapaciteta za uspostavu organizacijskih jedinica koje bi te poslove obavljale na zadovoljavajući način. To može, u kontekstu praćenja provedbe, biti jedan od značajnijih izazova.

Zbog veličine Urbane aglomeracije Zagreb i broja jedinica lokalne samouprave u njezinom obuhvatu, kao i raspona razvojnih potreba i potencijala urbanog područja u kojem živi 27,1 % ukupnog stanovništva Republike Hrvatske, nije realno očekivati kako će ITU mehanizam moći u potpunosti doprinijeti ostvarenju svih posebnih ciljeva. U samoj Strategiji navedeno je da će se prilikom provedbe predloženih mjera koristiti i drugi dostupni izvori financiranja te sredstva proračuna gradova i općina uključenih županija i države.

Činjenica je da u usporedbi s drugim urbanim područjima u Republici Hrvatskoj, ITU mehanizam neće moći jednakim intenzitetom doprinijeti zadovoljavanju razvojnih potreba i realizaciji potencijala urbane aglomeracije. Naime, iznos predložene alokacije za područje Urbane aglomeracije Zagreb znatno je manji u usporedbi s drugim urbanim područjima, kako u odnosu na broj stanovnika urbanog područja, tako i u odnosu na ukupni fiskalni kapacitet što svakako ne pridonosi i jednostavnijoj i boljoj suradnji na opće zadovoljstvo svih dionika u ionako vrlo složenom procesu.